

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bohdan Tracz
Sędziowie:	SA Beata Siewielec (sprawozdawca) SA Wojciech Zaręba
Protokolant	st. prot. sądowy Agnieszka Muszyńska, Artur Trubalski

przy udziale Jacka Kuźmy prokuratora Prokuratury Okręgowej w Lublinie del. do Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2012 r.

sprawy I. Ż. oskarżonego z art. 148 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 29 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 107/11

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. B. kwotę 738 (trzysta siedemdziesiąt osiem) zł tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego sprawowaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania również od dnia 29 sierpnia 2012 r. do dnia 10 grudnia 2012 r.

IV. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za II instancję ustalając, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa.

II AKa 279/12

UZASADNIENIE

I. Ż. oskarżony został o to, że w okresie od 6 do 7 listopada 2009 r. w Pogorzeli, G. i jego okolicach, gm. S. pow. (...), woj. (...) z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia R. L., wielokrotnie z dużą siłą, zadał mu w głowę i okolice karku ciosy metalową rurką oraz bił pięściami i kopał go po głowie powodując obrażenia ciała w postaci: złamania trzonu żuchwy po stronie prawej, złamania korony zęba 12, trzech ran tłuczonych w okolicy ciemieniowo-potylicznej i potylicznej głowy z towarzyszącymi im złamaniami łuski ciemieniowej w części tylnej oraz łuski i podstawy kości potylicznej,

a następnie pozostawił R. L. na wiele godzin w wodzie, przy niskiej temperaturze powietrza, po czym ukrył jego zwłoki, w ten sposób, że zakopał je na głębokości ok. 1,5 m na podmokłym terenie,

tj. o przestępstwo określone przepisem art. 148§1 kk

Wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach oskarżonego I. Ż.:

I. uznał za winnego tego, że w okresie czasu pomiędzy 6 a 7 listopada 2009 r. w okolicach miejscowości P. i G. - gm. S., pow. (...), woj. (...) – działając

w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia R. L. bił go pięściami i kopał po głowie i innych częściach ciała oraz wielokrotnie z dużą siłą zadał mu w głowę i okolice karku ciosy metalową rurką powodując u niego obrażenia ciała w postaci: złamania trzonu żuchwy po stronie prawej, złamania korony zęba 12, trzech ran tłuczonych w okolicy ciemieniowo-potylicznej

i potylicznej głowy z towarzyszącymi im złamaniami łuski ciemieniowej w części tylnej oraz łuski i podstawy kości potylicznej, a następnie nieprzytomnego R. L. włożył do bagażnika samochodu i po przewiezieniu w ustronne miejsce pozostawił go na wiele godzin przy niskiej temperaturze powietrza, czym spowodował jego zgon, zaś jego zwłoki ukrył w ten sposób, że zakopał je w miejscu ich pozostawienia – tj. czynu z art. 148§1 kk

i za to skazał go z mocy wyżej powołanego przepisu i wymierzył mu na tej podstawie karę 25 (dwadzieścia pięć) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres jego tymczasowego aresztowania w sprawie od 26 marca 2011 r. do 6 kwietnia 2011 r.

i od 22 kwietnia 2011 r. do 29 sierpnia 2012 r.;

III. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, przejmując wydatki poniesione w toku postępowania na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obrońca oskarżonego. Zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze, zarzucając orzeczeniu:

I. mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 4, art. 5 § 2 oraz art. 7 k.p.k., poprzez nienależyte rozważenie i ocenienie całokształtu zebranego

w sprawie materiału dowodowego oraz poczynienie jednostronnych, sprzecznych z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego

i logicznego rozumowania ustaleń faktycznych odnoszących się do bezpośredniej przyczyny zgonu R. L., polegającej na przyjęciu, iż był on następstwem zarówno doznanych przez niego obrażeń, jak i pozostawienia pokrzywdzonego na wiele godzin przy niskiej temperaturze powietrza, co w konsekwencji zostało zakwalifikowane jako okoliczność obciążająca i wpłynęło na wymiar orzeczonej kary;

II. mogący mieć wpływ na treść wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, a wyrażający się w nieuwzględnieniu wszystkich okoliczności łagodzących oraz dowolnym, opartym jedynie na części materiału dowodowego ustaleniu okoliczności obciążających, co skutkowało wymierzeniem oskarżonemu kary nazbyt surowej.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności określonej w art. 32 pkt. 3 k.k.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Okręgowy procedował prawidłowo nie dopuszczając się uchybień procesowych, które miałyby wpływ na treść wyroku, także tych wskazanych w apelacji.

Autor wniesionego środka odwoławczego wadliwości wyroku w zakresie kary upatruje w błędnej ocenie materiału dowodowego i dokonaniu błędnych ustaleń odnośnie bezpośredniej przyczyny zgonu R. L., polegającej na przyjęciu, że był on następstwem zarówno doznanych obrażeń, jak i pozostawienia pokrzywdzonego na wiele godzin przy niskiej temperaturze powietrza, a w konsekwencji zakwalifikowania tej okoliczności jako obciążającej, co miało wpływ na wymiar kary.

Odnosząc się do przedstawionej argumentacji, zważyć należy, że podstawą faktyczną ustaleń w zakresie przebiegu zdarzenia były wyjaśnienia samego oskarżonego, z których wynika, że po zatrzymaniu samochodu i wyciągnięciu zeń R. L. oskarżony zaczął go bić pięściami i kopać nogami, aż pokrzywdzony przestał się ruszać. Następnie nieprzytomnego, leżącego na ziemi pokrzywdzonego wielokrotnie uderzał w głowę i okolice karku lewarkiem, po czym włożył do bagażnika i przewiózł w okolice torów kolejowych w miejscowości G.. Tam wyciągnął R. L. z bagażnika i przeciągnął w pobliskie krzaki, pozostawiając do następnego dnia w niskiej temperaturze.

Wskazane wyżej okoliczności wynikały wprost z obdarzonych wiarą wyjaśnień oskarżonego i nie były w sprawie kwestionowane. Nie sposób więc uznać, by ustalenia sądu pierwszej instancji w tej kwestii były wadliwe, co sugeruje obrona we wniesionej apelacji. Miejsce ukrycia zwłok R. L. oskarżony ujawnił dopiero po roku i czterech miesiącach.

Istotnie natomiast zgodzić się należy z obrońcą, że w świetle opinii biegłego dr n. med. M. F. z uwagi na zaawansowane późne przemiany pośmiertne o charakterze gnicia i częściowej przemiany tłuszczowo-woskowej nie udało się kategoriycznie określić przyczyny zgonu R. L.. Zdaniem biegłego stwierdzone obrażenia ciała spowodowały u pokrzywdzonego skutki o charakterze co najmniej określonym w art. 157 § 1 k.k. i z wysokim prawdopodobieństwem mogły realnie zagrażać jego życiu. Jednocześnie z medycznego punktu widzenia ich następstwem mogła być również śmierć pokrzywdzonego. W konkluzji biegły zaopiniował, że zgon R. L. był zarówno następstwem doznanych przez niego obrażeń, jak i pozostawieniem go w takim stanie na wiele godzin przy niskiej temperaturze powietrza.

Dodać należy, że opinia biegłego również nie była przez obronę kwestionowana i słusznie, bo w toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności, które kompetencje, czy fachowość biegłego mogłyby podważyć. Opinia ta jest jasna, rzetelna i nie zawiera żadnych sprzeczności czy nieścisłości.

W świetle powyższych niekwestionowanych ustaleń i braku możliwości pewnego ustalenia bezpośredniej przyczyny zgonu pokrzywdzonego, w aspekcie sformułowanego w apelacji zarzutu rodzi się pytanie, czy ustalenie przez sąd pierwszej instancji, w ślad za podzieloną w całości opinią biegłego, że zgon R. L. był zarówno następstwem doznanych przez niego obrażeń, jak i pozostawieniem go w takim stanie na wiele godzin przy niskiej temperaturze powietrza jest ustaleniem dla oskarżonego niekorzystnym, jak twierdzi autor apelacji.

W ocenie sądu odwoławczego z poglądem apelującego zgodzić się nie można. Skoro zarówno ustalenia o zadawaniu przez oskarżonego pokrzywdzonemu zagrażających życiu ciosów w głowę i okolice karku lewarkiem, jak i ustalenia o pozostawieniu ofiary w niskiej temperaturze na wiele godzin po zadaniu takich ciosów są w rozpoznawanej sprawie bezsporne, brak jest podstaw do zanegowania prawidłowości poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń. P. zgonu natomiast nie był już w żaden sposób zależny od oskarżonego, a obrońca nie wykazał dlaczego śmierć ofiary wskutek doznanych obrażeń powstałych w wyniku zadania przez sprawcę lewarkiem wielu ciosów w głowę i okolice karku miała by być korzystniejszym dla oskarżonego ustaleniem, aniżeli śmierć ofiary na skutek takiego zachowania i pozostawienia jej w niskiej temperaturze na wiele godzin, zwłaszcza, że ta ostatnia okoliczność (tj. zachowanie polegające na pozostawieniu ofiary w niskiej temperaturze na wiele godzin) w istocie miało miejsce, zaś oskarżony nie mając wiadomości medycznych, nie miał i nie mógł mieć wiedzy odnośnie tego, czy jego ofiara po zadaniu ciosów jeszcze żyje, czy też nie. Analizując tę kwestię z punktu widzenia okoliczności podmiotowych i zamiaru towarzyszącego napastnikowi można by równie dobrze prezentować pogląd, że doprowadzenie do śmierci pokrzywdzonego jedynie na skutek zadania jej lewarkiem wielu ciosów w głowę i okolice karku świadczy o dużej determinacji sprawcy w dążeniu do celu, jakim było pozbawienie pokrzywdzonego życia, zadawaniu bardzo silnych ciosów i precyzyjnej ich lokalizacji, co w konsekwencji byłoby ustaleniem mniej korzystnym aniżeli ustalenie o nastąpieniu zgonu z przyczyn ustalonych przez Sąd Okręgowy.

W końcu, gdyby nawet podzielić pogląd zaprezentowany przez obronę o potrzebie wyeliminowania spośród okoliczności obciążających uwzględnianych przez sąd przy wymiarze kary mechanizmu zgonu R. L. ustalonego przez sąd, w realiach rozpoznawanej sprawy brak byłoby podstaw do korekty wyroku w zakresie orzeczonej wobec I. Ż. kary 25 lat pozbawienia wolności i jej złagodzenia.

Wbrew zarzutom obrony, Sąd Okręgowy ferując rozstrzygnięcie w zakresie kary uwzględnił okoliczności eksponowane w apelacji takie jak fakt przyznania się do popełnienia czynu przez oskarżonego i ujawnienia przez niego zbrodni a także prowokacyjne zachowanie samego pokrzywdzonego.

/strona 16 uzasadnienia/ Przewaga okoliczności obciążających w rozpoznawanej sprawie, nawet przy pominięciu kwestionowanego przez apelującego patomechanizmu zgonu ofiary, w ocenie Sądu Apelacyjnego, w pełni uzasadniała sięgnięcie po karę 25 lat pozbawienia wolności a więc karę o charakterze szczególnym. Wymierzonej przez sąd pierwszej instancji kary, choć niewątpliwie surowej, nie sposób jednak uznać za rażącej swą surowością oraz nieadekwatnej do stopnia winy oskarżonego oraz znacznego stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu.

Mając na względzie zaprezentowane motywy oraz nie znajdując podstaw do uwzględnienia sformułowanego w apelacji wniosku o złagodzenie tejże kary, Sąd Apelacyjny na mocy art. 437 § 1 k.p.k. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, nie dopatrując się uchybień, które należałoby uwzględnić z urzędu.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w postępowaniu międzyinstancyjnym.

Rozstrzygnięcie o zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz adwokata wynagrodzenia za obronę oskarżonego sprawowaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym uzasadnia przepis art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 roku Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.), zaś wysokość tego wynagrodzenia znajduje opacie w treści § 14 ust. 2 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Orzeczenie o zwolnieniu oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych i uznaniu, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa zapadło w oparciu o przepisy art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 roku Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), gdyż – w ocenie Sądu Apelacyjnego – orzeczona długoterminowa, bezwzględna kara pozbawienia wolności i sytuacja materialna oskarżonego nie pozwala na uiszczenie przez niego tych należności.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w wyroku.